

A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2014

Tartalom

Bevezetés.....	1
A regisztrált vállalkozások.....	1
Új regisztrációk.....	2
Felszámolások.....	3
Végelszámolások.....	4
Csődeljárások.....	4
Megszűnések.....	4

Bevezetés

2014. december 31-én a regisztrált gazdasági szervezetek száma meghaladta az 1 millió 845 ezret, ez 18 ezerrel volt több, mint egy évvel korábban. A növekedés a bejegyzett vállalkozások számának 15 és fél ezret meghaladó, valamint a nonprofit szervezetek számának két és fél ezres növekedéséből adódott össze, miközben a költségvetési, illetve a költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek, valamint az egyéb szervezetek száma 86-tal, illetve 68-cal csökkent.

A gazdasági szervezetek számának bővülési üteme némileg elmaradt az előző évitől, de a növekedés továbbra is elsősorban a vállalkozások, azon belül is az önálló vállalkozók számának emelkedéséből adódik.

A gazdasági szervezetek számának változására hatással vannak a törvényi változások. A 2014. március 15-én hatályba lépett új Polgári Törvénykönyv (2013. évi V. törvény) szükségessé tette a GFO (gazdálkodási formák besorolása) megváltoztatását. A legjelentősebb változás, hogy a betéti társaságok és a közkereseti társaságok a jogi személyiségű vállalkozások közé kerültek, valamint a nonprofit betéti társaságok és nonprofit közkereseti társaságok hasonlóan az előbbiekhöz, bekerültek a jogi személyiséggel rendelkező nonprofit szervezetek közé. Az összehasonlíthatóság érdekében jelen kiadványunk még a korábbi GFO-besorolás alapján készült.

A regisztrált vállalkozások

A regisztrált vállalkozások számának növekedését kizárólag az önálló vállalkozók számának bővülése eredményezte, a társas vállalkozások száma az előző évhez képest csökkent.

2014 végén mintegy 1 millió 704 ezer vállalkozást tartottunk nyilván, 15 és fél ezerrel többet, mint egy évvel korábban.

1. tábla

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása

Gazdálkodási forma	2013.	2014.	Változás, %
	december 31.		
Társas vállalkozás	600 346	588 263	-2,01
Ebből: gazdasági társaság	587 495	574 747	-2,17
Önálló vállalkozó ^{a)}	1 087 823	1 115 463	2,54
Ebből:			
egyéni vállalkozó ^{b)}	376 285	393 525	4,58
mezőgazdasági őstermelő	267 205	285 617	6,89
Vállalkozás összesen	1 688 169	1 703 726	0,92
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	12 952	12 866	-0,66
Nonprofit szervezet	124 913	127 254	1,87
Egyéb szervezet	1 658	1 590	-4,10
Gazdasági szervezetek összesen	1 827 692	1 845 436	0,97

a) Korábban egyéni vállalkozás.

b) Korábban egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozók.

A társas vállalkozások számának csökkenése jogszabályi változásokkal magyarázható. A kft.-k törzstőkéje ismét 3 millió forintra emelkedett az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépésével. Az önálló vállalkozók száma a társas vállalkozásokkal ellentétben emelkedett, és a növekedés mértéke meghaladta mind a 2013., mind az azt megelőző évek értékeit.

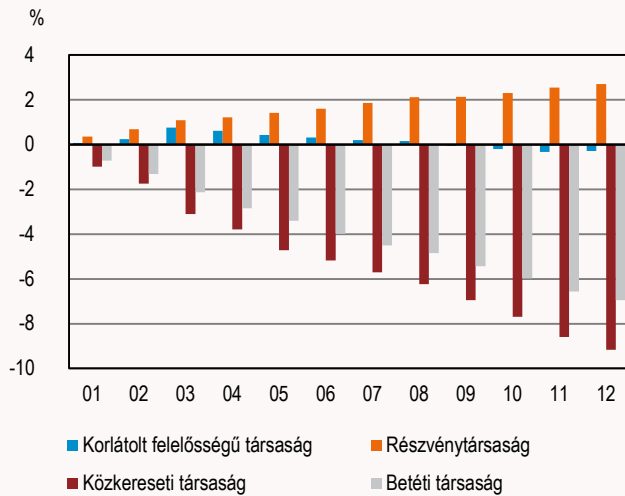
A **társas vállalkozások** száma 2014. december 31-én 588 ezer volt, 12 ezerrel kevesebb, mint egy évvel korábban. Az első negyedévben, az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépéséig még kismértékben növekedett, de a további hónapokban ez az emelkedés megfordult, így összességében számuk év végére az előző évi szint alá esett.

A csökkenést a héttizedet kitevő korlátozott felelősségű társaságok számának változása okozta. A korábbi évekkel ellentétben 2014. március 15-ét követően a korlátozott felelősségű társaságok száma hónapról-hónapra mérséklődött. Ez a már korábban említett törzstőke megemelésének a következménye.

A korábbi évek tendenciája szerint a jogi személyiségű gazdasági társaságok száma emelkedett, a jogi személyiséggel nem rendelkezőké csökkent, 2014-ben már nem mondható el. A gazdasági társaságok közül csupán a részvénytársaságok száma nőtt, a többi csökkent.

A gazdasági társaságok számának változása, 2014 (a 2013. decemberihez képest)

1. ábra

A nyilvántartásba vett **önálló vállalkozók** száma 2014 végén 1 millió 115 ezer volt, az év folyamán 2,5%-kal emelkedett. A munkavégzés jellege szerint a mellékfoglalkozásúak aránya 43,8, a főfoglalkozásúaké 33,4, a nyugdíjasoké pedig 22,7% volt. Míg a mellékfoglalkozású és a főfoglalkozású önálló vállalkozók száma emelkedett, a nyugdíjasok csökkenése tovább folytatódott 2014-ben.

Az egyéni vállalkozók aránya 35,3% volt az összes önálló vállalkozáson belül. Számuk tovább nőtt az elmúlt évben, és az emelkedés mértéke több mint duplája (4,6%) volt, mint 2013-ban.

Az adószámmal rendelkező magánszemélyek között nyilvántartott östermelők száma 6,8%-kal nőtt, azonban az előző évi jelentős visszaesés után még nem érte el a két évvel ezelőtti szintet. Ennek az volt az oka, hogy a mezőgazdasági östermelői igazolványról szóló kormányrendelet szerint a 2009. január 1-je előtt kiállított igazolványok csak 2012. december 31-ig voltak érvényesek, így aki nem gondoskodott új igazolvány kiváltásáról, annak igazolványa a jogszabály erejénél fogva érvényét veszítette.

A vállalkozások **területi megoszlása** a társas vállalkozások és az önálló vállalkozók esetében rendkívül eltérő. A társas vállalkozások több mint felét (56,7%) Közép-Magyarországon jegyezték be, a többi régió részesedése 6,0–8,2% között oszlik meg. Az önálló vállalkozók tekintetében az eloszlás sokkal kiegyenlítettebb: Közép-Magyarország 23,1%-os részesedését a többi régió 9,3–19,4%-kal követi. Ez a területi eloszlás évek óta hasonlóan alakult, bár a társas vállalkozások esetében kismértékű eltolódás figyelhető meg Közép-Magyarország irányába.

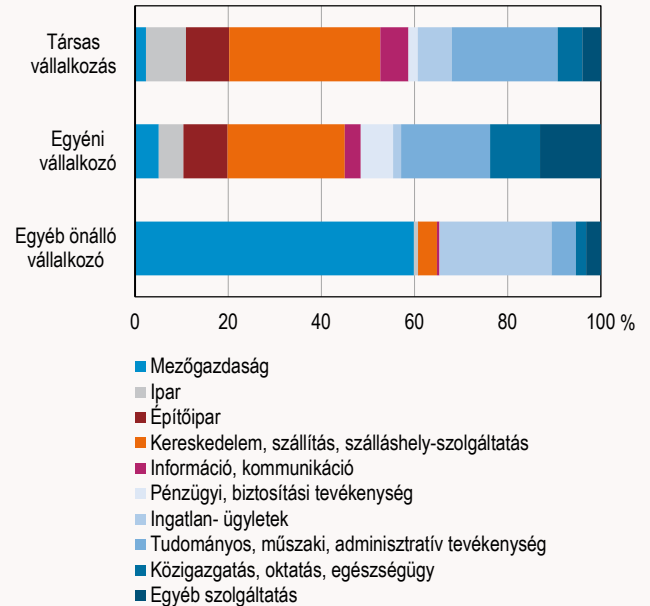
A vállalkozások **főtevékenység szerinti megoszlása** az előző évhez hasonlóan alakult: több mint negyedük a mezőgazdaságban tevékenykedett, további jelentős ágazat még az ingatlanügyletek (13,1%), a kereskedelem (12,1%), valamint a szakmai, tudományos tevékenység (jogi, számviteli, adótanácsadói, mérnöki tevékenység; 10,5%). A mezőgazdasági vállalkozások aránya az östermelők 2008. évtől kötelező regisztrációját követően nőtt meg ilyen mértékben, ezért érdemes külön-külön is áttekintenünk a társas, illetve az önálló vállalkozások főtevékenység szerinti megoszlását.

Mind a társas, mind az egyéni vállalkozások közül a legtöbb vállalkozást a kereskedelemben regisztráltuk (24,1, illetve 15,9%), utána következik a szakmai, tudományos tevékenység (16,8, illetve 13,2%) és az építőipar (9,3, illetve 9,5%). A már korábban említett östermelőket az egyéb önálló vállalkozók között tartjuk nyilván. Körükben a mezőgazdaságban tevékenykedők aránya megközelíti a 60%-ot, és további negyedük az ingatlanügyletek ágazatban lakáskiadással foglalkozik.

zók között tartjuk nyilván. Körükben a mezőgazdaságban tevékenykedők aránya megközelíti a 60%-ot, és további negyedük az ingatlanügyletek ágazatban lakáskiadással foglalkozik.

A vállalkozások főtevékenységkénti megoszlása, 2014

2. ábra

A vállalkozások **létszám-kategóriák szerinti megoszlása** a korábbi évekhez képest változatlan. A vállalkozások 99,7%-a kisvállalkozás (ezen belül a 10 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások aránya 97,9%). A középvállalkozások aránya 0,3, a nagyvállalkozásoké pedig mindössze 0,1%.

Új regisztrációk

2014-ben az újonnan regisztrált vállalkozások száma 105 ezer volt, ami 3,5%-kal elmaradt a 2013. évitől. A társas és önálló vállalkozások számának alakulását ellentétes irányú folyamatok jellemezték: míg a társas vállalkozások bejegyzése jelentős mértékben, 13,8%-kal csökkent, addig az önálló vállalkozók regisztrációinak száma 3,1%-kal emelkedett.

Az önálló vállalkozók körében újonnan nyilvántartásba vett egyéni vállalkozók száma ennél is nagyobb mértékben, 11,3%-kal nőtt.

A társas vállalkozások között meghatározó korlátolt felelősségű társaságok bejegyzéseinek száma az első negyedét követően a felére esett vissza. Ez a kft.-k induló törzstőkéjének hatszorosára emelésével magyarázható.

A társas formában bejegyzett vállalkozások negytedét a kereskedelem, szállítás, vendéglátás, további kéttizedét pedig az üzleti szolgáltatások területén indították. Körükben az új vállalkozások száma csupán az építőiparban haladta meg az előző évit, a többi ágazatban csökkent.

Az egyéni vállalkozók esetében is a kereskedelem, szállítás, vendéglátás, valamint az üzleti szolgáltatások területe volt a legnépszerűbb, ezekben az ágazatokban jegyezték be a 20–20%-ukat. Az előző évhez viszonyított növekedés a mezőgazdaságban (59,5%) és az építőiparban (33,6%) volt a legmagasabb. 2013-hoz képest csökkent az induló egyéni vállalkozók száma a közigazgatás, oktatás, egészségügy, valamint a kereskedelem, szállítás, vendéglátás területén.

2. tábla

Az új bejegyzésű, a csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló, valamint a megszűnt gazdasági szervezetek száma*

Megnevezés	2013	2014
Regisztrált gazdasági szervezetek száma az év végén	1 827 692	1 845 436
Új bejegyzések száma	112 999	109 065
Ebből:		
társas vállalkozás	33 187	28 611
egyéni vállalkozó	40 627	45 218
Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások száma	10 039	16 184
Ebből:		
korlátolt felelősségű társaság	8 633	14 073
részvénytársaság	100	100
betéti társaság	1 244	1 885
Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások száma	7 101	5 362
Ebből:		
korlátolt felelősségű társaság	4 593	3 787
részvénytársaság	49	59
betéti társaság	2 250	1 311
Összes csődeljárás, felszámolás és végelszámolás alatt állók száma az év végén	65 564	55 944
Megszűnt gazdasági szervezetek száma	91 702	91 674
Ebből:		
társas vállalkozás	33 597	40 759
egyéni vállalkozó	35 387	30 784

* A felszámolási eljárás, a végelszámolási eljárás, valamint a csődeljárás alá került társas vállalkozások esetében mindig csak azt az eljárást vesszük figyelembe, amelyik eljárásba az adott vállalkozás a tevékenységének bezárása/lezárása kapcsán először belekerült. Ha egy vállalkozás tevékenységét be kívánja fejezni, és ezért végelszámolási eljárás alá kerül, de később végelszámolásból felszámolásba megy át, akkor ezt a vállalkozást csak a végelszámolásoknál számoljuk be a statisztikákba. Így az előforduló duplikációkat figyelmen kívül hagyjuk. Mindig a megszűnés felé vezető út első lépcsőfoka szerint állítjuk elő adatainkat.

Felszámolások

A társas vállalkozások körében indított felszámolási eljárások száma 2014-ben 16 ezer volt, ez 61,2%-kal több, mint az előző évben. Így a 2011–2012. évi visszaesés után az elmúlt két évben ismét nőtt a felszámolások száma és jelentős mértékben meghaladta a 2009–2010. évi szintet.

Az összes eljárás 87%-át a korlátolt felelősségű társaságok, további 11,6%-át pedig a betéti társaságok körében indították. A legnagyobb arányú növekedést is a kft.-k esetében regisztráltuk: az indított eljárások száma a 2013. évi 8633-mal szemben 2014-ben 14073 volt.

A betéti társaságok felszámolásainak száma a másfélszerezésre emelkedett, és csupán a részvénytársaságok esetében nem nőtt, ugyanúgy 100 eljárás indult, mint 2013-ban.

A hitelezők a legtöbb eljárást – a korábbi évekhez hasonlóan – a kereskedelmi, szállítási és szálláshely-szolgáltatási ágazatokban (43%) indították, további 16–16%-ukat pedig az építőiparban és az üzleti szolgáltatás területén.

Arányaiban is a legtöbb felszámolási eljárás az építőipar, illetve a kereskedelem, szállítás, vendéglátás ágazatokban indult az összes regisztrált vállalkozás számához viszonyítva. A legstabilabbnak a közigazgatás, oktatás és egészségügy bizonyult.

3. tábla

Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozások arányában tevékenységenként, 2014

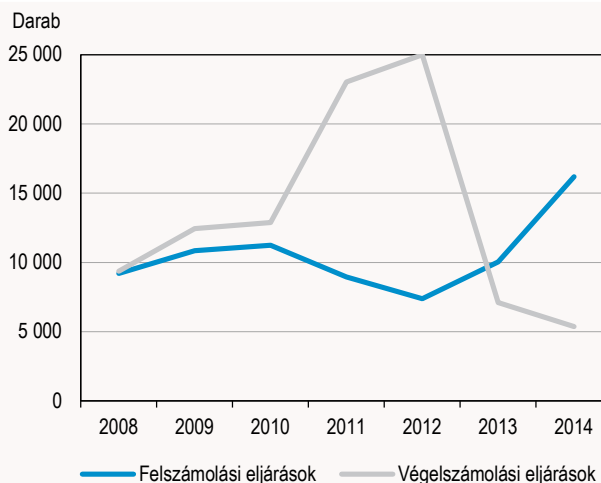
Ágazatok	Felszámolások aránya, %
F Építőipar	4,60
G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás	3,67
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	2,67
B+C+D+E Ipar	2,66
L Ingatlanügyletek	2,32
R+S+T+U Egyéb szolgáltatás	2,22
A Mezőgazdaság	1,91
M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység	1,90
J Információ, kommunikáció	1,47
O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy	0,62

2014-ben a felszámolások 99,4%-át a kisvállalkozások körében indították a hitelezők, számuk 61,9%-kal emelkedett az előző évhez képest. A közép- és nagyvállalkozások kategóriájában csökkent az eljárások száma, 2, illetve 33%-kal.

Minden régióban nőtt a felszámolások száma: legnagyobb mértékben Közép-Magyarországon (122,6%) és Észak-Magyarországon (57,3%), a többi régióban 5–38% közötti növekedés volt.

3. ábra

A felszámolás és végelszámolás alá került társas vállalkozások száma

Végelszámolások

A társas vállalkozások lezárására a végelszámolást választók száma a 2011–2012. évek kiugróan magas értéke után, a 2008 óta megfigyelt legalacsonyabb értéken zárt 2014-ben. Az összes végelszámolási eljárás közel 5 és fél ezer volt, negyedével kevesebb, mint 2013-ban.

Legnagyobb számban a korlátolt felelősségű társaságok (3787) tulajdonosai döntöttek vállalkozásuk lezárásáról, számuk mintegy ötödével volt kevesebb az előző évinél.

Ennél is nagyobb mértékű volt a visszaesés a betéti társaságok (1311) esetében, ahol az előző évi végelszámolásnak csupán hattizede indult meg.

Egyedülként a jogi személyiségű gazdasági társaságok közül a részvénytársaságok esetében nőtt a cégbezáráások száma (20%-kal), a 2013. évi 49-cel szemben 59 eljárás indult.

A legtöbb cégbezárást a kereskedelem, szállítás, vendéglátás és a szakmai tudományos tevékenység területén indították a tulajdonosok, e két területen realizálódott az összes eljárás több mint fele.

A végelszámolások száma a mezőgazdaság kivétel minden ágazatban csökkent. Míg a mezőgazdaságban 3,5%-os volt az emelkedés, addig a többi ágazat eljárásai 12–39%-kal csökkentek.

A legmagasabb a végelszámolások aránya az információ, kommunikáció tevékenységgel foglalkozók körében, míg ebben a tekintetben a legalacsonyabb mutatóval az építőipar rendelkezik.

4. tábla

Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozások arányában tevékenységenként, 2014

Ágazatok	Végelszámolások aránya, %
J Információ, kommunikáció	1,09
M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység	1,06
O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy	1,04
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	1,03
L Ingatlanügyletek	0,99
R+S+T+U Egyéb szolgáltatás	0,98
A Mezőgazdaság	0,85
B+C+D+E Ipar	0,83
G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás	0,80
F Építőipar	0,70

Végelszámolási eljárást döntően a mikrovállalkozások körében indítottak a tulajdonosok: az összes eljárás 97,1%-át, számuk negyedével csökkent az elmúlt évhez képest. A középvállalkozások végelszámolási eljárásainak száma 8%-kal nőtt, míg a nagyvállalkozások között a tavalyi 4-gyel szemben idén 2 eljárás indult.

Minden régióban csökkent a végelszámolások száma: a legnagyobb mértékben Közép-Magyarországon (31,8%) és Észak-Alföldön (21,7%), a többi régióban 8–15% közötti mérséklődés volt.

Csődeljárások

A csődeljárások száma 2014-ben 88 volt, szemben az előző évi 128-cal, továbbá sem alkalmazzák széles körben az átmeneti likviditási gondokkal küszködő vállalkozások, hogy ennek segítségével elkerülhessék a felszámolást.

A 2009. évi csődtörvény újraírta a csődeljárást. A korábbi nehézkes szabályozás helyett a módosított csődtörvény rögtön fizetési haladékat ad a kérelmezőnek, és 90 napot biztosít a hitelezőkkel történő megegyezésre a felszámolás elkerülése érdekében. A jogszabály bevezetését megelőzően évente pár eljárást indítottak, viszont 2010 és 2013 között már meghaladta az évi százat. Ez utóbbihoz képest történt némi csökkenés 2014-ben.

Megszűnések

A vizsgált gazdálkodási formák (lásd további táblázatok: 11. tábla) körében összességében a megszűnések száma az előző évi csökkenés után 2014-ben ismét nőtt. Az elmúlt évben 2,3%-kal több szervezet szűnt meg, mint 2013-ban. A társas vállalkozások megszűnéseinek száma a korábbi évek tendenciáját követve tovább emelkedett, miközben az egyéni vállalkozóké tovább csökkent.

Korábban a társas vállalkozások között eltérő folyamat jellemezte a jogi személyiségű és a jogi személyiség nélküli vállalkozásokat. Míg a megszűnt jogi személyiségűek száma kismértékben emelkedett, addig a jogi személyiség nélkülieké csökkent, az elmúlt három évben viszont mindkét formában emelkedtek a megszűnések: 2014-ben 30,7, illetve 7,1%-kal.

A megszűnt társas vállalkozások száma kivétel nélkül minden ágazatban emelkedett: a legnagyobb mértékben a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén (46,7%), a legkisebb mértékben az építőiparban (12,5%).

A megszűnt egyéni vállalkozók száma a mezőgazdaság kivételével minden ágazatban kevesebb volt, mint 2013-ban: a legnagyobb csökkenés a kereskedelem, szállítás, vendéglátás területén (19,4%), a legkisebb pedig az iparban (3,0%) volt.

A társas vállalkozások megszűnéseinek 96,6%-a a mikrovállalkozásokat érintette, számuk negyedével nőtt 2013 óta. A középvállalkozások megszűnései ötödével emelkedtek, továbbá 30 nagyvállalat zárta le tevékenységét az előző évi 11-gyel szemben.

A megszűnt szervezetek száma Közép-Magyarországon (12,9%) és Dél-Alföldön (2,7%) emelkedett, a többi régióban viszont csökkent (1–11% közötti mértékben).

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)
[Táblák \(STADAT\)](#)
[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu
[Információs szolgálat](#)
 Telefon: (+36-1) 345-6789
www.ksh.hu